

VATROSLAV
LISINSKI

1819 — 1847.

ŽIVOT I DJELO

8. SRPNJA — 30. RUJNA 1969.

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE — ZAGREB

Izložbe su po prirodi svog izražavanja uvijek neobično prikladan posrednik između najraznorodnijih, a često i osebujnih sadržajnosti i želje da se njima upozna što širi krug onih kojima su one u osnovi i namijenjene. Zato je sasvim razumljivo da je među manifestacijama, kojima je cilj da o 150-godišnjici rođenja Vatroslava Lisinskoga (1819—1854) što vidljivije obilježe pravo značenje skladateljeva djelovanja za razvoj hrvatske i jugoslavenske glazbene kulture, ova dobila neobično važno mjesto. Ona je, naime, u mogućnosti da zaokruženo, sugestivno i sasvim precizno (a na temelju postojeće dokumentacije) približi ne samo ljudsku komponentu začetnika naše novije glazbe nego i specifičan svijet njegove umjetnosti.

Njoj je predano, a svega 11 godina (1841—1852) služio kao skladatelj, reproduktivni umjetnik, pedagog, melograf i pisac. Premda za to kratko vrijeme nije kvalitativno do kraja mogao doreći pravi opseg svog neospornog talenta, Lisinski je na svakom od navedenih područja ostavio trag što u vremenu i sredini kad je nastao predstavlja i medaš i putokaz. Dovoljno je, na primjer, samo usput podsjetiti na neke njegove solo-popijevke (*Ribar, Růže, Der Zufluchtsort*), zborove (*Prelja, Laku noć, Moja lada, Cum invocarem*), orkestralne skladbe (*Večer, Bellona*), opere (*Porin*) te na dirigentsku i pedagoško-organizatorsku djelatnost od 1850. do 1852. pa da se okvirno upozori na neke od tih medaša i putokaza.

Na njih i na autorov životni put nastoji što cjelovitije upozoriti upravo ova izložba. Čini to izlošcima što su po prvi put sistematski poredani u zaokruženu cjelinu. Razumljivo je da mnogi nedostaju, jer se vrijeme mačuhinski ponijelo prema ovakvom obliku prezentiranja skladateljeva života i rada. Oni što su stjecajem okolnosti odoljeli zubu vremena (neki od njih nakon više od jednog stoljeća ponovno izlaze na svjetlo dana) nastoje učiniti što manje vidljivima praznine što inače svojim postojanjem uvjerljivo govore o dosadašnjoj nezavidnoj sudbini Lisinskoga u narodu, u čiju je glazbenu kulturu jednom utkao samoga sebe.

Ako ova izložba ne samo oživi trajno zanimanje za tog našeg istaknutog glazbenika nego i uspije da se on u svakom od posjetilaca pridruži likovima što stalno svjedoče o svijetlim trenucima ljudskog stvaralaštva na području umjetničkog izražavanja — onda je postigla svrhu. Njen protagonist to zaslužuje u punoj mjeri zbog vrijednosti i značenja onoga što je — djelujući u izuzetno teškim prilikama — uradio za afirmaciju glazbene kulture hrvatskog i ostalih naroda naše socijalističke zajednice.

GRADU ZA OVU IZLOŽBU POSUĐUJU OVE USTANOVE:
 ARHIV HRVATSKE, ZAGREB (kratica: AH)
 GRADSKI MUZEJ, KARLOVAC
 HISTORIJSKI ARHIV U ZAGREBU (HAZ)
 HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD (HGZ)
 INSTITUT ZA KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU JAZU
 (INST. ZA KNJ. I TEATR. JAZU)
 MUZEJ GRADA ZAGREBA (MGZ)
 MUZIČKA AKADEMIJA, BIBLIOTEKA
 POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE (PMH)
 NACIONALNA SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA (NSB)
 SAMOBORSKI MUZEJ, SAMOBOR

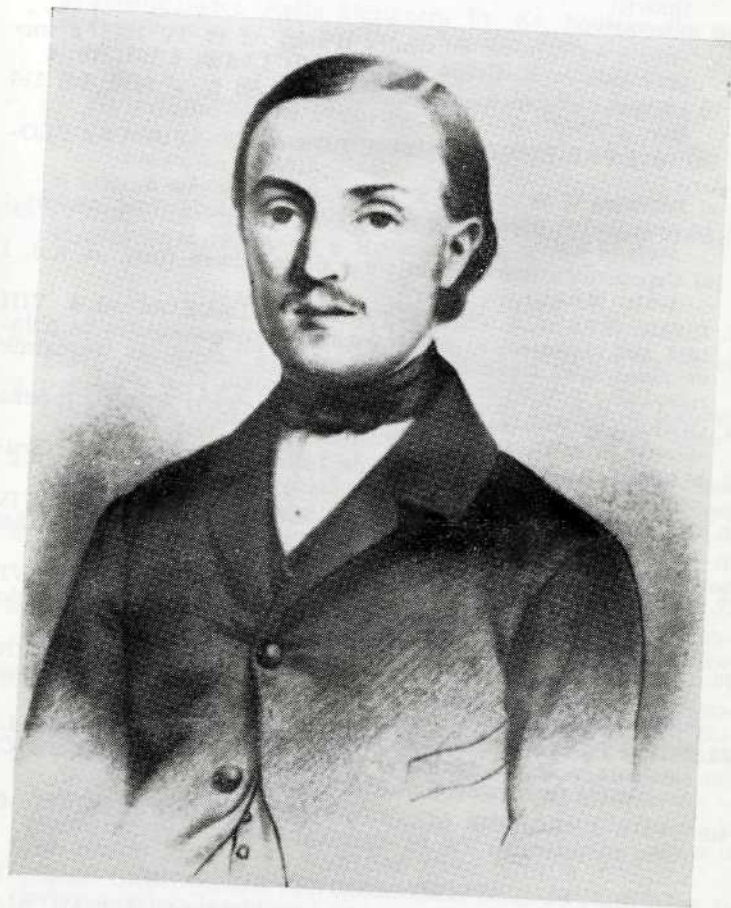
POPIS IZLOŽAKA
 ŽIVOT I DJELO VATROSLAVA LISINSKOGA

I razdoblje: Zagreb, 1819—1847.

1. V. LISINSKI, litografija Franje Župana iz 1850. god. (PMH)
2. ZAGREB, panorama s juga iz karte Zagrebačke biskupije 1822. godine, bakrcrez po crtežu Josipa Szemana (PMH)
3. IZVADAK IZ MATIČNE KNJIGE KRŠTENIH, Lisinski pod 8. VII 1819 (Ignacije Fux) — (AH)
4. KUĆA U ILICI (sa spomen-pločom, 1919) koja danas stoji na mjestu kuće u kojoj se rodio Lisinski
5. OPIS RODNE KUĆE LISINSKOGA prema knjizi Antonije Kasowitz-Cvijić »Vatroslav Lisinski u kolu Ilira«
6. GENEALOŠKO STABLO OBITELJI FUX-LISINSKI (autor L. Županović)
7. IZ GIMNAZIJSKIH DANA LISINSKOGA: Matrikule 1834/5 i 1836/7, ispitni katalozi s ocjenama 1834/5 i 1836/7 (HAZ)
8. SVJEDOČANSTVO IVANA TRNSKOGA, školskog druga Lisinskoga iz dačkih dana, dano krajem stoljeća danas nepoznatoj osobi (NSB)

9. JURAJ WISNER PL. MORGENSTERN, članak u časopisu »Gusle«, 1. II 1892 (Samoborski muzej)
10. PRVA SKLADBA LISINSKOGA, budnica »IZ ZAGORJA OD PRASTARA«, nastala u lipnju 1841. god. na tekst P. Štoosa, faksimil (izvornik danas najvjerojatnije izgubljen)
11. PJESMA JOSIPA SERBANIĆA, bilježnika općine Kraljevac, u čast Lisinskoga, tisak na svili (PMH)
12. IZ DANA PRAVNIH STUDIJA LISINSKOGA, ocjene iz pojedinih predmeta (prema cit. djelu A. K.-Cvijić, 82)
13. ZAPIS O POLAGANJU ZAKLETVE LISINSKOGA za prislušnika (29. VIII 1842) prema članku »LISINSKOVA JEDNA PROŠNJA« Gj. Stj. Deželića (»Dragoljub«, upitnik-kalendar 1886, 70—73)
14. SKLADBA V. LISINSKOGA »VALCERI ZA NARODNU VEČERNU ZABAVU« 1842 (AH)
15. PRVI NOVINSKI OSVRT NA SKLADATELJSKI RAD LISINSKOGA, objavljen u »Danici ilirskoj« 5. II 1842, br. 6 (NSB)
16. PRIKAZ IZVEDBE SKLADBE »BRODARSKA« (»OJ TALASI«) LISINSKOGA, objavljen u »Danici ilirskoj« od 12. III 1842, br. 11
17. AKTIVNO SUDJELOVANJE OBITELJI FUCHS (LISINSKI) u rodoljubnim akcijama iliraca, prema navođenju A. Vakanovića u njegovu »NADNIKU« (NSB)
18. OSVRT LJ. VUKOTINOVIĆA na dva kola (Slavonsko, Horvatsko) Lisinskoga, objavljen u »Danici horvatskoj, slavonskoj i dalmatinskoj« 11. III 1843, br. 10 (NSB)
19. TRI ZNAČAJNE SKLADBE LISINSKOGA IZ 1844. god. za muški zbor (u prijepisu Fr. Ks. Kuhača): »PUTNIK« (NSB)
»TAM GDJE STOJI GRADIĆ BIJELI« (AH)
»PRELJA« (AH)
20. LIBRETO OPERNOG PRVIJENCA LISINSKOGA »LJUBAV I ZLOBA«, prva verzija, izvorni rukopis J. Cara (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
21. OSVRTI NA POKUSNE JAVNE IZVEDBE pojedinih arija iz te opere:
 - a) »Luna« od 16. III 1844, br. 22
 - b) »Danica...« od 23. III 1844, br. 11

- c) »Danica...« od 14. IX 1844, br. 37
 d) »Danica...« od 1. III 1845, br. 9 (NSB)
22. PROGRAM KONCERTA s arijama iz »Ljubavi i zlobe«, 21. II 1845 (Samoborski muzej)
23. TRAGIČAN DOGAĐAJ NA MARKOVU TRGU 29. VII 1845 (SRPANJSKE ŽRTVE) koji je poremetio plan začetnikâ nastanka »Ljubavi i zlobe« da se javno izvede cijeli I čin: osmrtnica i fotografija grobnice (PMH)
24. NOVINSKI OSVRTI NEPOSREDNO PRED PRAIZVEDBU prve novije hrvatske i jugoslavenske opere »LJUBAV I ZLOBA«:
 a) »Danica...« od 14. III 1846, br. 11
 b) »Narodne novine« od 21. III 1846, br. 23
 c) »Agramer politische Zeitung« od 24. III 1846, br. 24
 d) »Luna« od 17. III 1846, br. 22
25. KOREKTORSKI OTISAK OBJAVE IZVEDBE »LJUBAVI I ZLOBE« po svojoj prilici namijenjen oglašavanju praizvedbe; do njegove pojave u javnosti, međutim, nije bilo došlo (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
26. OBJAVA DRUGE IZVEDBE OPERE »LJUBAV I ZLOBA« (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
27. STARO KAZALIŠTE NA MARKOVU TRGU u kojem je 28. III 1846. bila prvi put izvedena »LJUBAV I ZLOBA« V. Lisinskoga
28. PORTRETI PROTAGONISTA OPERE »LJUBAV I ZLOBA« u prvih sedam izvedbi: (28, 29, 31. III i 2, 4, 19. i 24. IV 1846):
 SIDONIJA RUBIDO-ERDÖDY (PMH)
 ALBERT OGNJAN ŠTRIGA (AH)
 FRANJO STÖGER-STAZIĆ (PMH)
 KAMILO WIESNER LIVADIĆ, fotografija i propusnica (Samoborski muzej)
 LJUDEVIT PICHLER (Samoborski muzej)
29. GLASOVIJSKI IZVADAK OPERE »LJUBAV I ZLOBA«, izvorni rukopis (NSB)
30. ORKESTRALNA PARTITURA OPERE »LJUBAV I ZLOBA«, izvorni rukopis (NSB)
31. NEKI VAŽNIJI NOVINSKI OSVRTI NA PRAIZVEDBU OPERE »LJUBAV I ZLOBA«:
 u zemlji:
 a) »Danica...« od 4. IV 1846, br. 14 i od 11. IV 1846, br. 15 (autor S. Vraz)

- b) »Zora dalmatinska« III od 4. V 1846, br. 18 (autor Lj. Vukotinović)
u inozemstvu:
- a) »Revue et Gazette musicale« (Pariz) od 19. IV 1846. prema prijevodu A. K.-Cvijić u »Komediji« I od 28. I 1934, br. 4
- b) »Wiener allgemeine Theaterzeitung« od 8. V 1846, br. 110 (sv. 1. NSB)
32. SONETI PRILIKOM PRAIZVEDBE OPERE »LJUBAV I ZLOBA«:
- a) S. Vraza
- b) nepoznatog pjesnika Sidoniji Rufido Erdödy (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
- c) Uspomenica domorodkinjam i domorodcem (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
33. PISMO STANKA VRAZA FRANJI PALACKOM od 4. VIII 1846. god., u kojem se govori o namjeri preporoditelja da objave glasovirski izvadak opernog prvencu Lisinskoga (Pamatnik národního písemnictví, Praha, ČSSR, sign. 11 B 10)
34. ODGOVOR FRANJE PALACKOGA STANKU VRAZU (prema »Građi za povijest književnosti hrvatske« 1918, br. 13)
35. MARIJA BISTRICA, u kojoj je Lisinski često boravio s drugovima kao gost opata I. Krizmanića (PMH)
36. ČLANAK U »AGRAMER POLITISCHE ZEITUNG« od 21. IV 1846, br. 32 o zadnjoj izvedbi opere »Ljubav i zloba« u 1846. god. (NSB)
37. OBJAVA PROGRAMA KONCERTA FRANZA LISZTA (27. VII 1846) u »ovdašnjem kazalištu« zagrebačkom (prema »Narodnim novinama« od 25. VII 1846, br. 59 (NSB)
38. UGOVOR O USTUPANJU KUĆE OBITELJI FUCHS (LISINSKI) polubratu Josipu, nakon čega je došlo do rasapa dobrostojećé zajednice (AH)
39. POPIS DOPRINOSITELJA novčanih priloga za školovanje Lisinskoga u Pragu (danas u privatnom vlasništvu Rujane Čížek-Striga, praunuke A. Strige)
40. DVIJE ZNAČAJNE SOLO-POPIJEVKE LISINSKOGA iz tih dana (u prijepisu Fr. St.-Stazića):
»MIRUJ, MIRUJ, SRCE MOJE«
»DER ZUFLUCHTSORT« (AH)
11. PRVA TISKANA SKLADBA LISINSKOGA »PESAN SLOVAČKA«, Graz, 1847 (AH)

42. SVJEDOČANSTVA O TURNEJI PJEVAČKOG KVARTETA I LISINSKOGA po Srbiji (sredina kolovoza — prva polovina rujna 1847. god.):
- a) svjedočanstvo Josifa Šlezingerera Fr. Ks. Kuhaču što ga je ovaj objavio u svojoj knjižici o tom srpskom glazbeniku (str. 32—37)
- b) »Danica...« od 8. X 1847, br. 41
- (1) izvještaj Marka Popovića iz Novog Sada
- (2) ulomak osvrta anonimnog autora, možda i zajednički rad sudionika turneje (NSB)
- c) »Česká wčela« (Prag), od 19. X 1847, č. 84 (Pamatník)
43. PJESMA U ČAST PROGLAŠENJA HRVATSKOG JEZIKA SLUŽBENIM JEZIKOM u Hrvatskoj, 23. X 1847 (PMH)

II razdoblje: Prag, 1847—1850.

1. PRAG POČETKOM (ili sredinom) XIX STOLJEĆA, suvremena gravira (Arhiv grada Praga)
2. PISMO S. VRAZA K. J. ERBENU u kojem ga moli da pomogne Lisinskom u snalaženju u Pragu (ulomak iz Sabranih djela S. Vraza V. 399)
3. OBSTGASSE, prva ulica u kojoj je (na br. 770) Lisinski stanovao u Pragu, danas Ulica 28. listopada (fijna) — (suvremeni akvarel u Arhivu grada Praga)
4. FOTOGRAFIJA JANA BEDŘICHA KITTLA (1806—1868), direktora Praškog konzervatorija i privatnog učitelja Lisinskoga iz nauke o skladanju i instrumentaciji
5. FOTOGRAFIJA KARELA FRANTIŠEKA PITSCHA (1798—1858), direktora Orguljaške škole, čija je predavanja iz harmonije i kontrapunkta Lisinski slušao jedan semestar
6. TEKST BUDUĆE VLASTITE NADGROBNE PJESME, nastao u danima bolesti u praškoj bolnici 7. studenoga 1847. god. (Lisinski će neposredno pred smrt prvi izmijeniti u »JEDER MENSCH MUSS STERBEN«; ta skladba je danas izgubljena) — (navedeno prema »Luni« od 3. VI 1854, br. 22, NSB)
7. PRVI GLAS U ČESKIM NOVINAMA o boravku Lisinskoga u Pragu, objavljen u listu »Květi« od 6. I 1848, č. 3 — danas u Pamatniku)
8. PISMO LISINSKOGA SESTRI MARIJI od 1. IV 1848, kojeg je izvornik danas izgubljen (»Savremenik« IX, 1914, br. 16 NSB)

9. SVJEDOČANSTVA O PRISUSTVOVANJU LISINSKOGA SLAVENSKOM KONGRESU u Pragu (1—16. VI 1848) u svojstvu delegata iz Hrvatske:
 - a) »Slavenski jug« od 14. IV 1849, br. 44' (10. nastavak s popisom delegata)
 - b) M. Prelog: »Slavenska renesansa«, Zagreb, 1942, str. 34.
10. FAKSIMIL OBJAVE Besede Slovenskog društva u Ljubljani od 19. VI 1848. s izvedbom »Kola« V. Lisinskoga (Lezinski — prema knjizi J. Andreisa, D. Cvetka i S. Đurić-Klajn »Historijski razvoj muzičke kulture u Jugoslaviji«)
11. NASLOVNA STRANA ZBORNIKA »ZPĚVNIK SLAVIE« (Drag, 1849) u kome je među tadašnjim rodoljubnim melodijama slavenskih naroda (uz izuzetak *Marseljeze*) objavljen napjev Lisinskoga »PROSTO ZRAKOM« (ranije »Iz Zagorja...«) pod naslovom »GROBNIČKO POLJE«
12. NOTNI TEKST NAPJEVA »GROBNIČKO POLJE« Lisinskoga iz zbornika »ZPĚVNIK SLAVIE« (danas u Muzičkom odjeljenju Sveučilišne knjižnice u Pragu, Státní knihovna československá, Universitní knihovna, Hudební oddělení)
13. ORKESTRALNA PARTITURA uvertire br. 4 (»JUGOSLAVENKA«), nastala krajem 1848. god.: izvorni rukopis (AH)
14. NIZ OD DVANAEST SOLO-POPJEVAKA NA ČEŠKE TEKSTOVE Lisinskoga, od kojih će šest objaviti u vlastitoj nakladi (Frag, 1850), izvorni rukopis (AH)
15. PESMO LISINSKOGA MAJCI od 7. III 1849. u kojem je tješi zbog gubitka kćeri (i vlastite sestre) Marije, a kojeg je izvornik danas izgubljen (A. K.-Cvijić, nav. dj.)
16. FAKSIMIL IZVORNOG SKLADATELJEVA RUKOPISA završetka tog pisma, objavljen u navedenom dijelu A. K.-Cvijić
17. MAZUR U a-molu (od 12. VI 1849) za glasovir, izvorni rukopis (AH)
18. ORKESTRALNA PARTITURA uvertire br. 5 (»BELLONA«), izvorni rukopis (AH)
19. OKOLINA JINDRIŠKE ULICE (koja se i danas tako zove), u kojoj je Lisinski, prema A. K.-Cvijić, stanovao najveći dio 1849. u Pragu (suvremeni akvarel u Arhivu grada Praga)
20. JEDAN OD RIJETKIH NOVINSKIH PODATAKA o boravku Lisinskoga u Zagrebu (rujna 1849), objavljen u »Slavenskom jugu« od 15. X 1849, br. 165 (NSB)

21. BRÜCKGASSE (danas Mostecka ulica) u Pragu, u kojoj je — prema A. K.-Cvijić Lisinski stanovao od listopada 1849. god. (suvremeni akvarel u Arhivu grada Praga)
22. NOVINSKA BILJEŠKA o bolesti Lisinskoga (listopad 1849, odmah po povratku u Prag), objavljena u »Slavenskom jugu« od 20. X 1849, br. 170 (NSB)
23. DVIJE SKLADBE LISINSKOGA, nastale u danima te bolesti (izvorni rukopisi):
 - a) tri solo-popijevke na njemačke tekstove
 - b) mješoviti zbor »NA KRKONOŠÍCH« na češkom jeziku (AH)
24. VIJEST O VRAĆANJU LISINSKOG U ZAGREB radi oporavka, objavljena u »Praškom večernjem listu« (Pražský večerní list), od 1. XII 1849 (Pamatník)
25. VIJEST O DOLASKU LISINSKOGA U ZAGREB radi oporavka, objavljena u »Südslawische Zeitung« od 21. XII 1849, br. 227 (NSB)
26. SVJEDOČANSTVA O BORAVKU LISINSKOGA U ZAGREBU radi oporavka (prosinac 1849 — svibanj 1850) i o njegovoj djelatnosti u tom razdoblju:
 - a) najava koncerta od 6. I 1850. koji su jednakim riječima objavile »Narodne novine«, »Slavenski jug« (čak dva dana ranom) i »Südslawische Zeitung« — fotokopija objave u »Narodnim novinama« od 4. I 1850, br. 3
 - b) jedini, 1 to prilično oskudni, osvrt na taj koncert, objavljen u »Narodnim novinama« od 7. I 1850, br. 6 (NSB)
 - c) posjet Lisinskoga Ilirskoj čitaonici u Karlovcu i njegov potpis u Knjizi posjetilaca (Gradski muzej, Karlovac)
 - d) orkestralna partitura uvertire i dva prva čina opere »PORIN« kojih je čistopis tada završio (NSB)
 - e) dokument o službenoj dozvoli promjene prezimena Fuchs (Fux) u Lisinski (izvornik danas izgubljen; tekst sačuvan u nav. djelu A. K.-Cvijić)
 - f) predložak skladbe »DER ABEND« (»VEČER«) za glasovir 4-ručno prema kojem će Lisinski nešto kasnije načiniti partituru za orkestar (AH)
27. NOVINSKA VIJEST O ODLASKU LISINSKOGA U PRAG, objavljena u »Jugoslavenskim novinama« od 15. VI 1850, br. 57 (NSB)

28. ORKESTRALNA PARTITURA SKLADBE »DER ABEND« (»VEČER) koju je Lisinski načinio odmah po dolasku u Prag (AH)
29. TEKST PISMA BANA JOSIPA JELAČIĆA KNEZU KAMILU ROHANU, tadašnjem pokrovitelju Praškog konzervatorija i svom prijatelju, u kojem ga moli da poradi na dozvoljavanju Lisinskomu da polaže apsolutorijski ispit na tom zavodu, na što kao privatist nije imao pravo (izvorni dokument danas izgubljen; tekst sačuvan u knjizi »Vatroslav Lisinski i njegovo doba« Fr. Ks. Kuhača)
30. IZVORNI RUKOPIS IMPRESIVNE SOLO-POPIJEVKE LISINSKOGA »OSAMLJEN« (AH)
31. DOKUMENTACIJA O PRAIZVEDBI SKLADBE »DER ABEND« (»VEČER«) Lisinskoga u Pragu, i to na koncertu od 7. VIII 1850. god.:
- a) kritika iz lista »Bohemia« od 8. VIII 1850, br. 124
- b) tekst potvrde baruna Alberta Nostitza, tadašnjeg predsjednika Praškog konzervatorija, o javnoj izvedbi te skladbe; potvrdu je napisao na traženje skladatelja (izvorni dokument danas izgubljen; tekst sačuvan u nav. djelu Fr. Ks. Kuhača)
32. IZVORNI RUKOPIS SOLO-POPIJEVKE »RIBAR«, izuzetnog ostvarenja V. Lisinskoga (AH)
33. TISKANI PRIMJERAK ZBIRKE »SESTERO ČESKIH PISNI« Lisinskoga, što ju je skladatelj u to vrijeme bio objavio u Pragu u vlastitoj nakladi (AH)
34. NOVINSKI PRIKAZI TE ZBIRKE:
- a) »Pražský večerní list« od 19. VIII 1850, č. 133
- b) »Včela« od 21. VIII 1850, č. 202 (Pamatnik)
35. GLAS U DOMAČOJ ŠTAMPI o završetku studija Lisinskoga, iz kojeg je vidljivo kako Zagreb nije bio tačno obaviješten o pravom stanju stvari, »Narodne novine« od 28. VIII 1850, br. 196 (NSB)
36. TEKST NEGATIVNOG ODGOVORA Društva za gajenje glazbe u Češkoj (koje je donosilo takve odluke) na traženje Lisinskoga (i Jelačića) da mu se dozvoli polaganje apsolutorijskog ispita na Praškom konzervatoriju (izvorni dokument danas izgubljen; tekst sačuvan u nav. djelu Fr. Ks. Kuhača)

37. TEKSTOVI POTVRDA privatnih učitelja Lisinskoga o radu s njim, izdanih na traženje skladatelja:
- a) tekst potvrde J. B. Kittla
- b) tekst potvrde K. F. Pitscha (izvorni dokumenti danas izgubljeni; tekstovi sačuvani u nav. djelu Fr. Ks. Kuhača)
38. RUKOPIS »TEORIJE SLOGA TONSKE UMJETNOSTI« (»THEORIE DER TONSETZKUNST«), što ga je Lisinski načinio prema predavanjima K. F. Pitscha (Biblioteka Muzičke akademije u Zagrebu)

III razdoblje: Zagreb, 1850—1854.

1. ZAGREB, panorama s juga, 1844. godine, bakropis A. Bognera (PMH)
2. NOVINSKE VIJESTI O KONAČNOM POVRATKU LISINSKOGA u Zagreb:
- a) »Narodne novine« od 13. IX 1850, br. 210
- b) »Jugoslavenske novine« od 12. IX 1850, br. 130
3. PORTRET BANA JOSIPA JELAČIĆA, zaštitnika Lisinskog (PMH)
4. IZVORNI RUKOPISI SKLADBI Lisinskoga, nastalih u to vrijeme:
- a) »LAKU NOĆ«, za mješoviti zbor uz glasovir
- b) »MOJA LAĐA«, za tenor solo, muški zbor uz glasovir (AH)
- c) završni dio opere »PORIN« (III—IV čin, ork. part) — (NSB)
5. SVJEDOČANSTVA O PRVOJ FAZI REPRODUKTIVNE DJELATNOSTI Lisinskoga (23. XI 1850 — 6. VI 1851):
- a) najava prvog koncerta (»Narodne novine« od 21. XI 1850, br. 268)
- b) osvrt na taj koncert (isti list od 25. XI, br. 271)
- c) najava drugog koncerta (isti list od 21. XII, br. 294)
- d) isprika skladateljeva zbog neodržavanja trećeg i četvrtog koncerta (isti list od 25. I 1851, br. 20)
- e) najava trećeg koncerta (isti list od 14. III 1851, br. 61)
- f) (oskudni) osvrt na taj koncert (isti list od 18. III, br. 64)
- g) (opširan) osvrt na taj koncert (»Südslawische Zeitung« od 22. III, br. 68)

- i) najava četvrtog koncerta (»Narodne novine« od 8. IV, br. 81)
- j) odgađanje tog koncerta (isti list od 9. IV, br. 82) — (NSB)
- k) objava programa koncerta od 6. VI 1851 (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
- l) fotografija zgrade u kojoj je bio održan taj koncert (danas VI gimnazija)
- m) osvrt na taj koncert (»Narodne novine« od 7. VI 1851, br. 131)
- 6. PROGRAM KONCERTA OD 17. XII 1850. s nazivom danas izgubljenog djela Lisinskoga »TRIO ZA PIANO-FORTE, PHYS-HARMONIKU I FLAUTU« (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
- 7. IZVORNI RUKOPIS SKLADBE »FANTAZIJA VRHU SLAV-JANSKIH NAPEVA« Lisinskoga (AH)
- 8. ORKESTRALNA PARTITURA UVERTIRE br. 6 Lisinskoga (AH)
- 9. ZAPISNIK »izvanredne sveobće sednice« Društva skladnoglasja zagrebačkog od 25. V i od 31. VIII 1851. god., na kojim je sjednicama Lisinski bio izabran za člana Odbora za izradbu novih društvenih pravila (HGZ)
- 10. IZVORNI SKLADATELJEV RUKOPIS ŠKOLSKOG REDA (SCHULORDNUNG) što ga je sastavio za školu Društva prijatelja muzike u Zagrebu (potpis i godina napisani su drugom rukom, HGZ)
- 11. ZAPISNIK SJEDNICE TEHNIČKOG ODBORA od 19. II 1853. na kojoj se raspravljalo o školskom redu Lisinskoga koji je prihvaćen (HGZ)
- 12. PRAVILA DRUŠTVA PRIJATELJA MUZIKE U ZAGREBU 1852.
- 13. Njemački prijevod istih pravila
- 14. TEKST MOLBE LISINSKOGA MATICI ILIRSKOJ za štampanje vlastitih djela (izvornik izgubljen; tekst sačuvan u nav. dj. A. K.-Cvijić)
- 15. SVJEDOČANSTVA O DRUGOJ FAZI REPRODUKTIVNE DJELATNOSTI Lisinskoga (15. X 1851 — 20. VIII 1852)
 - a) najava prvog koncerta (Narodne novine« od 14. X 1851, br. 236)
 - b) osvrt na taj koncert (isti list od 16. X, br. 238)
 - c) najava drugog koncert (isti list od 25. X, br. 246)
 - d) osvrt na taj koncert (isti list od 30. X br. 250)
 - e) osvrt na koncert od 20. VIII 1852 (isti list od 21. VIII 1852, br. 191 — NSB)

- 16. TISKANI PRIMJERAK »MAZURA« za glasovir (NSB)
- 17. TISKANI PRIMJERAK KADRILE »LJUBICE« (PMH)
- 18. KUHAČEV PRIJEPIS SOLO-POPIJEVKE »CAR DUŠAN« V. Lisinskoga (NSB)
- 19. IZVJEŠTAJ FRANJE GAŠPARIĆA, tajnika Društva prijatelja muzike u Zagrebu o rezultatima natječaja za izbor nastavnika na školi Društva; Lisinski je — premda se nije natjecao — očekivao da će biti izabran s obzirom na dotad postignute rezultate u svom radu za Društvo, čime bi osigurao vlastitu egzistenciju. Međutim, to očekivanje nije mu se ispunilo (HGZ)
- 20. ZAPISNIK SJEDNICE DRUŠTVA od 27. XI 1851. god. na kojoj je Lisinski bio izabran za (prema pravilima Društva, besplatnog) nadzornika »muzikalnih učionah za ovu godinu« (HGZ)
- 21. VLASTORUČNO UPISANE OCJENE Lisinskoga za učenike glazbene škole (HGZ)
- 22. KLJUČ ZA UGAĐANJE GLASOVIRA kojim se — prema A. K.-Cvijić — Lisinski služio da bi, uz poduku sviranja na tom instrumentu, namaknuo nužna sredstva za život (MGZ)
- 23. NOVČANIK I ŠKAPULAR koji se pripisuju V. Lisinskom (MGZ)
- 24. PORTRET DRAGUTINA KLOBUČARIĆA, načelnika Tehničkog odbora (kojeg je član bio i Lisinski) Društva, a kasnije i skladateljeva pretpostavljenog u prislušničkoj službi kod Banskog stola (HGZ)
- 25. IZVORNI SKLADATELJEV RUKOPIS triju solo-popjevaka što ih je on posvetio i poklonio Klobučariću (HGZ)
- 26. SKLADATELJEVA PISMA iz malobrojne i posredno sačuvane korespondencije što ih je pisao u posljednjoj godini svog glazbeničkog djelovanja:
 - a) pismo Josipu Fiali od 13. I 1852 (»Sv. Cecilija« XVII 1923, I)
 - b) dva pisma Ignjatu Brliću: od 20. II i 26. III 1852 (»Sv. Cecilija« XII, 1918, I)
 - c) pismo Václavu Hanki (češkom pjesniku i roduljubu) od 8. V 1852 (fotokopija izvornika, izvornik u Pamatniku..., sign. 12 D 20)
 - d) pismo (školskom drugu) Leopoldu A. Zellneru od 25. V 1852 (»Grada za poviest kniževnosti hrvatske« br. 3, JAZU, 1901)
 - e) pismo Naumu Malinu od 20. X 1852 (»Sv. Cecilija« XXIX, 1935, IV)

27. IZVORNI RUKOPISI DVIJU POSLJEDNJIH solo-popjevaka na češkom jeziku »Život« i »Růže« (AH)
28. IZVORNI RUKOPIS SKLADBE »JUTARNJA PĚSMA« za sopran-solo, ženski zbor i glasovir (AH)
29. HARMONIZACIJA SLOVENSКИH NARODNIH NAPJEVA što ih je Lisinski načinio za glas uz glasovir prema pjevanju Julije Štriga, supruge svog pobratima (Kuhačev prijepis, NSB)
30. NASTOJENJE LISINSKOGA da mu se opera »PORIN« izvede u Pragu (»Neven« od 3. VI 1852, br. 23)
31. IZVORNI RUKOPIS SOLO-POPIJEVKE »DVIJE PTICE« Lisinskoga (AH)
32. ZAPISNIK sjednice Tehničkog odbora Društva od 7. VI 1852. god. na kojoj je zaključeno da skladatelj »može«, poradi velikih svojih zasluga na neopredeljeno vrēme, besplatno posluživat se društvenim Fortepianom (HGZ)
33. IZVORNI RUKOPIS UVERTIRE br. 7 Lisinskoga (HGZ)
34. ZAPISNIK sjednice Kazališnog odbora od 10. VIII 1852. na kojoj je zaključeno da se prihvati to djelo Lisinskoga koje je on ponudio Odboru (AH, fasc. Kazalište V, 1816—1854, Cuculić)
35. VLASTORUČNI IZVJEŠTAJ Lisinskoga o stanju glazbene zbirke Društva (HGZ)
36. ZAPISNIK sjednice Kazališnog odbora od 16. IX 1852. na kojoj je ranije prihvaćena Uvertira br. 7 Lisinskoga odbijena (nav. zbirka AH)
37. »CUM INVOCAREM«, zasad posljednja sačuvana skladba Lisinskoga:
- Kuhačev prijepis (verzija za sopran-solo, mješoviti zbor uz glasovir — NSB)
 - prijepis orkestralne partiture s istim vokalnim sastavom (HGZ)
38. VLASTORUČNI IZVJEŠTAJ Lisinskoga za godišnju skupštinu Društva od 28. XI 1852 (HGZ)
39. ZAPISNIK sjednice Tehničkog odbora Društva od 21. XII 1852. na kojoj je zaključeno da se Lisinskom oduzme ravnanje društvenim orkestrom i da se učenici i nastavnici škole opomenu na »odnošenja njihova« prema nadzorniku (tj. Lisinskomu) — (HGZ)
40. TEKST MOLBE LISINSKOGA što ju je poslao na natječaj za mjesto prislušnika kod Banskog stola (»Grada za povijest... JAZU, br. 4, 1904)

PĚSAN
GOSPODINU
Vatroslavu Lisinskomu
(FUMSU)
pravah I. godine slušao, i prijatelju najmilijemu
prigodom
GODOVNOGA DANA
31. Srpnja 1841
u znak pobratimstva poklanja
JOSIP ŠERBANIĆ,
Bilčanin obćine Kraljevo.

—o—o—o—o—o—

Mad tihl mēsec za prolētne noći
S treptēćim traci stanak moj okruži,
A spēvni slavuj sa vētridi sdruži
Žubore svoje bližajoj u samoci.

Nēkaka težnja na me sa svom moći
Nasērne lada, sērce mi rastuži,
Rastuži sērce, i poziv mi pruži
U carne luge da ustanem podi;

Al kada hitim ti pērstima strune
Prebirat sēdneš, i milenih vajah
U nje prelivat staneš čuti pune:

Na sanje krilih sa tēlesnog svēta
Diže me istog u krajeve raja. —
Ah živi živi sretan moćga lēta!

41. POZITIVNO RJEŠENJE molbe Lisinskoga za namještenje (A. K.-Cvijić, nav. dj.)
42. POZIV DRUŠTVA PRIJATELJA MUZIKE Lisinskom za sjednicu Odbora od 7. IV 1853 (s njegovim potpisom — HGZ)
43. KOMENTAR u »Nevenu« od 26. V 1853, br. 21 o odlasku Lisinskoga u činovnike (NSB)
44. TEKST MOLBE što ju je Lisinski poslao na natječaj za mjesto kotarskog bilježnika, a kojoj rješenje nije živ dočekao (A. K.-Cvijić, nav. dj.)
45. FOTOGRAFIJA HEDVIGE BAAN (1832—1894), vjerenice Lisinskoga koja ga je požrtvovno i ustrajno pratila na njegovu životnom putu nakon povratka iz Praga pa do smrti, načinjena pred kraj njezina života (danas u privatnom posjedu potomaka H. Baan, kasnije udate Stergar, obitelj Strgar iz Diklić)
46. VLASTORUČNO PISMO HEDVIGE BAAN Kuhaču iz (otprilike) 1892. god. koje je omogućilo precizno utvrđivanje početka predsmrtna bolesti V. Lisinskoga (listopad 1853, NSB)
47. JEDAN OD RIJETKIH GLASOVA U JAVNOSTI o bolesti Lisinskoga, objavljen u »Nevenu« od 2. II 1854, br. 5 (NSB)
48. IZJAVA LISINSKOGA KAZALIŠNOM ODBORU od 4. III 1854. kojom zalaže orkestralnu partituru opere »LJUBAV I ZLOBA« na račun posudbe iznosa od 100 forinti (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
49. ZAPISNIK SJEDNICE KAZALIŠNOG ODBORA od 6. III 1854, na kojoj je zaključeno da se pozitivno riješi (danas izgubljena) molba Lisinskoga o posudbi navedenog iznosa (cit. zbirka AH)
50. OSMRTNICA VATROSLAVA LISINSKOGA (Inst. za knj. i teatr. JAZU)
51. IZVADAK IZ MATIČNE KNJIGE UMRLIH, Lisinski pod 31 (V): Lesinski Ignac (AH)
52. FOTOGRAFIJA CRTEŽA KUĆE dra Josipa Kriegera, u kojoj je Lisinski umro (iz studije V. Klaića, »V. L. i prve dvije hrvatske opere«)
53. NEKROLOZI V. LISINSKOMU:
 - a) »Neven« od 1. VI 1854, br. 22
 - b) »Narodne novine« od 1. VI 1854, br. 125
 - c) »Agramer politische Zeitung« od 1. VI 1854, br. 283
54. DANAŠNJI ROKOV PERIVOJ, gdje se nalazilo groblje sv. Roka na kojem je bio pokopan V. Lisinski

55. SPOMEN O SMRTI LISINSKOGA na sjednici Društva prijatelja muzike od 31. VII 1854 (HGZ)

Značajni izlošci o Lisinskomu nakon njegove smrti

1. PRILOZI u češkom zborniku »PERLY ČESKE« (Prag, 1855):
 - a) Naslovna stranica Zbornika i početak studije Josipa Vraniczany-Dobrinovića (koja je 1856. god. objavljena i na hrvatskom jeziku u »Narodnim novinama« br. 135—142)
 - b) počeci solo-popjevaka »RUŽE« i »POHREB SKRIVANKA« Pamatnik . .)
2. FOTOGRAFIJA SPOMENIKA, postavljenog 1863. god. na grob V. Lisinskoga (danas se taj spomenik nalazi na grobu F. Krežme)
2. TEKST koji je bio urezan u nadgrobni spomenik Lisinskoga (prema navođenju Kuhača u cit. knjizi)
3. TISKANI PRIMJERAK: NA GROBU LISINSKOG, žalobna koračnica za glasovir, sastavio Franjo Šaverio Kuhač (Samoborski muzej)
4. PRVA PJESMA spjevana nakon smrti Lisinskoga u njegovu čast (I. Trnski: Lisinski) — (tekst v. u Kuhač, II izd.: 138)
5. ARKADE PREPORODITELJA, kamo su 1885. god. preneseni posmrtni ostaci Lisinskoga
6. PRVA SISTEMATSKA MONOGRAFIJA O LISINSKOM: Fr. Ks. Kuhač, VATROSLAV LISINSKI I NJEGOVO DOBA (dva izdanja: 1887, 1904)
7. GLASOVIRSKI IZVADAK OPERE »LJUBAV I ZLOBA«, objavljen 1891. god.
8. SPOMEN-SPIS: VATROSLAV LISINSKI (Samoborski muzej)
9. PRVA CJELOVITIJA ZBIRKA skladateljevih solo-popjevaka: NEUVELO CVIEČE (prir. Fr. Ks. Kuhač, dva izdanja: 1904, 1905)
10. DVA IZDANJA OPERE »PORIN«:
 - a) glasovir s podmetnutim pjevanjem (S. Albini, 1901)
 - b) glasovirski izvadak (F. Lhotka, 1919)
11. ROMANSIRANA BIOGRAFIJA LISINSKOGA što ju je napisala njegova pranećakinja A. K.-Cvijić (VATROSLAV LISINSKI U KOLU ILIRA, 1919)

12. STUDIJA VJ. KLAICA o skladatelju (V. L. I PRVE DVIJE HRVATSKE OPERE, 1919)
13. SCENSKI PRIKAZ M. OGRIZOVIČA »NEPOZNAT« (1919)
14. STUDIJA V. NOVAKA o Lisinskomu (LISINSKI, Beograd, 1925)
15. DESET POPJEVAKA ZA GLAS I KLAVIR (prir. L. Županović, 1954)
16. ZBOROVI V. LISINSKOGA (prir. S. Zlatić, 1956)
17. DIPLOMSKE RADNJE STUDENATA MUZIČKE AKADEMIJE U ZAGREBU o stvaranju V. Lisinskoga:
 - a) L. Županović: POPLJEVKE V. LISINSKOGA (1953)
 - b) V. Špoljarić: ZBOROVI V. LISINSKOGA (1955)
 - c) M. Brkić: »PORIN« V. LISINSKOGA (1959)
18. GRAĐA O PROSLAVAMA LISINSKOGA
19. IZDANJA O 150-godišnjici skladateljeva rođenja (1969):
 - a) IZABRANA DJELA (Udruženje kompozitora Hrvatske)
 1. Solo-popijevke (priredio L. Županović)
 2. Zborovi (priredio L. Županović)
 3. Mazurka za klavir (priredio L. Šaban)
 4. Orkestralne skladbe (fotokopijsko izdanje, priredio L. Županović)
 5. Zapisi i obradbe naših narodnih napjeva (priredio L. Županović)
 - b) L. Županović: V. LISINSKI (brošura, izd. Prosvjet. sabor SRH) L. Županović: V. LISINSKI (1819—1854), život — djelo — značenje (izd. JAZU)
20. JAKOV GOTOVAC: SLAVA LISINSKOM! skladba za mješoviti zbor
21. ŽELIMIR JANEŠ, LISINSKI (plaketa)
22. VANJA RADUŠ, POPRSJE VATROSLAVA LISINSKOGA